

פרוטוקול מס' 148

מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
ביום ג', ד' בשבט תשל"ו - 6.1.76, שעה 08.30

נ כ ח ר :

חברי הוועדה:
י. ארידור - יו"ר
נ. אליעד
י. בארי
א. גיבלבר
א. הרליץ
א. יריב
ד. קורן
נ. צ. קשת
י. חמיר

מזמנים:

מר רוחם - משרד הפנים
מר מרקוביץ -
מר שפט -
מר לוי -
ת. רווה - המשפטים
מר מוניץ - מרכז השלטון המקומי
מר אביגיא - מזכיר עיריית ת"א

י. יפה מ"מ מזכיר הוועדה:

א. אדלר ר ש מ ה :

סדר-היום:

1. בקשת שר הפנים להחזיר לוועדה את הדיון בסעיף 8 של חוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה בישובים);
2. הצעה לסדר-היום בענין מקרי השריפה האחרונים בת"א;
3. חקנות בדבר כללים לחלוקת התמורה של ארנונת רכוש;
4. חוק לחיקון פקודת העיריות (מס' 20);
5. סקירה של ח"כ יריב על שליחותו בארה"ב;
6. דו"ח-ביניים של ועדת המשנה על ביקור בטמרה-כאבול.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
6.1.76

אני פותח את הישיבה, ומקבל בברכה את ח"כ יריב שחזר מארה"ב. בהמשך

היו"ר י. ארידור:

הישיבה נשמע פרטים על ביקורו.

1. בקשת שר הפנים להחזיר לדיון בוועדה את סעיף 8 של חוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה ביישובים)

ב.צ. קשת: בישיבה קודמת שמענו את בקשת שר הפנים. אני מציע לדחות את הבקשה, ולאשר את הנחת החוק כמות שהוא על שולחן הכנסת לקריאה סופית.

מחליטים: לקבל את הצעת ח"כ קשת.

ד. קורן:

אני מצטער שההצבעה נערכה לפני שנכנסו כל חברי הוועדה. לפני שבוע ביקשתי דחיית ההצבעה כדי שנוכל לקיים התייעצות בסיעה. התייעצות קימה רק אתמול. ההחלטה שנתקבלה בסיעה היתה ברוח הצעתו של ח"כ קשת, דהיינו שההוצאות יחולו על הממשלה, אבל שר הפנים ביקש שהות להתייעץ בנדון עם שר האוצר. ומכל מקום - ההחלטה על ההוצאות ברשות המקומית צריכה להיות באישור הממונה על המחוז, כדי למנוע הוצאות מנופחות וכדי להגביל את קביעת ההוצאות רק לאדמיניסטרציה ולא למשכורות לפקידים וכו'. אני מציע אפוא לבטל את ההחלטה שנתקבלה זה עתה, ולקבל את הצעתי.

היו"ר י. ארידור:

אם השר הסכים למה שאמר זה עתה ח"כ קורן - למה לא יציע את הדבר במסגרת הסתייגותו בכנסת, והכנסת תחליט לקבל את ההסתייגות?

א. הרליץ:

מבחינה פורמלית יש לי רשות להציע רביזיה של ההחלטה שנתקבלה בראשית הישיבה.

לגופו של ענין, אני חושבת שהנושא של שמירה ושל בטחון הוא חשוב מעל לכל התכתשות בין הממשלה והאופוזיציה.

היו"ר י. ארידור:

לא הממשלה והאופוזיציה, אלא שר הפנים וועדת הפנים.

א. הרליץ:

בישיבה קודמת העירו כאן על היחסים הטובים ועל סגנון העבודה בוועדה הזאת. אלה כללו גם את היחסים שבין הוועדה ומשרד הפנים. ואם כי ההצעה בענין הצד הכספי של ענין השמירה באה מצד ח"כ קשת - הוועדה כולה חמכה בה, אבל הענין כשלעצמו חורג מסמכותו הבלעדית של שר הפנים. ואכן, אתמול שיכנענו את שר הפנים שהממשלה היא שצריכה לדאוג לצד הכספי של הסדרת השמירה, אבל חלה עליו משמעת הממשלה ולכן הוא אמר שכדי שיוכל להסכים לנוסחה לפיה תהיה הממשלה אחראית להוצאות שיהיו באישור שר הפנים - הוא זקוק להסכמה של שר האוצר. משום כך לא רצוי היה לערוך את המירוץ הזה של ההחלטה החפוזה, ואני חוזרת ומבקשת רביזיה של ההחלטה, ואם אפשר - כדאי לחכות ברוח טובה לשבוע הבא, כדי לשקוע מפי שר הפנים על תוצאות שיחתו עם שר האוצר.

ב.צ. קשת:
אני מבקש מח'כ קורן והרליץ לקבל, גם הם ברוח טובה, החלטה שנתקבלה בוועדה באורח פרלמנטרי, גם אם היא בניגוד לועתם.

לגופו של ענין, אין לי החנגדות להצביע על הענין מחדש. מה שאינני מוכן לקבל זה הצעת ח'כ קורן שוועדת הפנים זקוקה לברכתו של שר האוצר להחלטתה. לא ייתכן שנחכה כאן בקבלת חוקים עד שנשמע מה יגיד שר הפנים ומה יגיד שר האוצר לשר הפנים. העקרון היסודי הוא שהממשלה היא שצריכה לכסות את ההוצאות, ועל כך אני עומד.

היו"ר י. ארידור:
אני מוכן להצביע מחדש על הענין, ונצביע עליו אפוא ביום ג' הבא מיד בראשית הישיבה. אני מסכים להוסיף שהתקציב יהיה "באישור שר הפנים", אבל לשם כך אין צורך להחזיר את הדיון לוועדה. שר הפנים יכול להציע את זה במסגרת הסתייגותו בכנסת, ואני מצדי אציע בשם הוועדה לקבל את ההסתייגות, כפי שמקובל בהרבה מקרים אחרים.

ב.צ. קשת:
לא צריך דווקא בהסתייגות. אפשר להציע זאת לכנסת כתוספת מטעם הוועדה.

היו"ר י. ארידור:
גם לכך אני מסכים. אפשר לקבל זאת כתוספת. בשבוע הבא נצביע אפוא על ההצעה להוסיף בסעיף 8 את המלים "באישור שר הפנים או מי שהוסמך על ידיו". הדבר חייב לבוא לכנסת בצורת הסתייגות, משום שהחוק כבר הונח על שולחן הכנסת לקריאה סופית.

ד. קורן:
שר הפנים ביקש להחזיר את החוק לוועדה. ח'כ הרליץ ביקשה רביזיה של ההחלטה שנתקבלה כאן בראשית הישיבה. על כך נחליט ביום ג' הבא, וביום ג' הבא אגיש את ההסתייגות שלי, או כאן או לכנסת.

היו"ר י. ארידור: נכון.

מר שפט:
היינו מבקשים לשמוע מה יהיה נוסח הסעיף הזה אם ההסתייגות תתקבל.

היו"ר י. ארידור:
הממשלה תישא בהוצאות השמירה... בהתאם לתקציב שאושר ע"י שר הפנים או מי שהוסמך על ידו. אבל ההצבעה הפורמלית על כך תיערך כאמור ביום ג' הבא. זה משום ששר הפנים רוצה עוד להתייעץ בשר האוצר.

2. הצעה לסדר היום בדבר מקרי השריפה האחרונים בת"א

י. חמיר:
באיזור קרית-המלאכה בת"א היו בשבועות האחרונים מקרי שריפות אחרים שגרמו נזקים של עשרות מיליוני לירות. השריפות הללו נגרמו לפי כל הסימנים ע"י הצתות, שהגדולה שבהן הייתה במנהרה, בעיקר במחסנים של עתון "הארץ".

י. תמיר:

אני מציע שנקיים דיון על הנסיבות של ההצעות הללו, השלכותיהן וגורמיהן. שנית, אני מציע שוועדת הפנים - על לכבאי חל-אביב ולכל אלה שלקחו חלק בכיבוי הדליקות, שעשו עבודה יוצאת-מן-הכלל, וצריך לפעמים להגיד דברים טובים לאנשים שמקריבים מזמנם ואף מבריאותם למען הציבור.

אנו עדים לתופעה שאיזור בניה שהיה מיועד מלכתחילה למטרות של חניה-תח-קרקעית הפך למחסנים וכו', וזאת אחת הסיבות למה שקרה. גם על כך הייתי מציע שבשמע.

ענין נוסף: עוד ב-1971 דנו כאן בוועדה על שמועות בדבר התארגנות של מאפייה במדינה, בעקבות ידיעות על האחים נג'אר בשוק הכרמל וכו'. שר המשטרה הכחיש פעמים אחדות קיומה של מאפייה מאורגנת במדינה. היום העובדה ידועה לכל, ואני מבקש שנקדיש לנושא זה דיון מיוחד ומעמיק.

הינ'ר י. ארידור:

אני מצטרף להצעת ח'כ תמיר להביע הערכה לכבאים ואיחולי החלמה

לאלה שנפגעו תוך כדי פעולות הכיבוי. מה שנוגע לאספקט הכללי של ההצעות ופעולות המאפייה בת'א - הנושא ייכלל במסגרת דיונינו בהצעות לסה"י של ח'כ אולמרט ושחל שהועברו אלינו ע"י הכנסת.

ב.צ. קשת:

כמעט בכל מקרה של שריפה רצינית שוענים הכבאים שלא ננקטו במקום שנפגע אמצעי בטיחות. אני מציע להזמין אלינו את מר לוי גרי, הממונה על שירותי הכבאות במשרד הפנים, כדי שיבהיר לנו גם את הנקודה הזאת. אחרי השריפה הגדולה בשעתו בבנין צי'ם עברו פקחים בכל הבניינים הגדולים בת'א ועמדו על סדרי הבטיחות בהם, וניסו לנקוט באמצעים, אבל המצב חזר והתדרדר. ואני מציע שנתעניין גם באספקט הזה של הנושא.

ד. קורן:

בעקבות הבעת ההערכה לכבאים בת'א אולי כדאי שנקבע גם ועדת משנה שתיפגש עם מר גרי ועם הכבאים שיש להם טענות כבדות לגבי ציוד, אופן הזמנתו וכו'. נוסף לכך, הכבאים אינם מקבלים את משכורתם בזמן, משום שהם מקבלים אותה מאיגודי הערים, ואלה מצידם האחרונים בתור אצל הרשויות המקומיות. אולי כדאי אפוא שנלמד גם את הנושא הזה.

3. תכנות בדבר כללים לחלוקת התמורה של ארנובת רכוש

מר רותם:

לפני שנה, כשנתקבל כאן חוק הרשויות המקומיות (תמורת ארנובת רכוש), הוכנסה בו הוראה לפיה את החלוקה הטכנית נביא בכל פעם לאישור. קיוונו אז שהוועדה שמונתה ע"י שר הפנים ושר האוצר תגיע מהר יותר לאפשרות של חלוקה-מחדש של שיעורי ההשתתפות של הממשלה, אך התברר שזהו דבר מסוּך יותר, שלא ניתן לסיימו בתוך תקופה קצרה, ולכן אנו נאלצים לבקש היום מן הוועדה לאשר שוב את התכנות, הפעם לשנתיים נוספות.

המסמך שלפניכם מתאים לנוסח החוק ולתקנות. עיקר השינוי הוא בסעיף 2, המדבר על מועצות חדשות שהוקמו מאז

מר רותם:

נקבעה החלוקה המקורית. פרט לכך אין כאן שינויים מהותיים, אלא טכניים בלבד.

אנחנו מבקשים מן הוועדה לאשר את ההצעה, כי עוד השבוע עלינו להודיע לרשויות המקומיות על חלקן, בהתחשב בתמורה שגדלה במשך הזמן עקב הגידול בהכנסה ממט רכוש.

ב.צ. קשת:

יש לי הרגשה לא נוחה בענין זה. בשעתו דנו בענין זה, בדקנו את

הטבלה, ומצאנו שדורשים בה שינויים יסודיים. נאלצנו אז לוחות זאת לתקופה מסוימת כדי שמשרד הפנים יוכל להביא לנו דבר מוגדר. עכשיו יש לי הרגשה שמגישים לנו היום לאישור בדרך אגב את מה שהתנגדנו לו בשנה שעברה.

אינני סבור שהתאריך של היום,

ה-6.1.76, הוא תאריך קובע בעניינים אלה, ואינני רואה את הדחיפות שבהחלטה היום.

היור' י. ארידור:

אני חצה להוסיף שהעיכוב לא היה מצדנו. התקנה הובאה אלינו לראשונה לפני שבוע.

ב.צ. קשת:

בעיני אין הדבר בוער. לדעתי צריך היה להציע לנו את מה שתבענו אז:

הסדר יסודי יותר. אני מבקש אפוא לבדוק מה היתה תביעתנו אז, מה הובטח לנו ולמה ההצעה שלפנינו אינה תואמת את מה שהובטח לנו אז. אני מבקש שימציאו לנו את הטבלה המדוייקת, ואז נדע למה מבקשים היום להאריך בשנתיים מה שלא הסכמנו אז להאריך בשנה.

ד. קורן:

אני מסכים עם גישתו של ח'כ קשת, אבל הייתי מבקש לשמוע בענין זה

גם את נציגי השלטון המקומי.

מר מוניץ:

לשלטון המקומי אין זכות לקבוע בענין הטבלה.

ב.צ. קשת:

אבל בשנה שעברה היו לכם הסתייגויות חמורות לגביה.

היור' י. ארידור:

אולי נשמע עכשיו הסבר ענייני, למה אין עדיין פתרון יסודי לענין,

ולמה מעמידים את ועדת הפנים במצב כזה שבטוף דצמבר מביאים לה ענין לאישור דחוף, שחשוב לאשרו מיד בראשית ינואר.

י. תמיר:

אני מציע לאשר את ההצעה שהוגשה לנו, תוך רישום דברי הנזיפה. אין

לנו ברירה; ובר לא השתנה מהשנה שעברה; המצב במדינה מסובך כיום עוד יותר מבחינת הכספים והמיסוי, ואיננו צריכים להוסיף עוד מכשולים. אני חוזר אפוא ומציע לאשר את התקנות, תוך הפניית תשומת לבו של משרד הפנים לכך שלהגבא צריך להקדים ולהגיש לנו דברים כאלה לאישור.

ג. אליעד:

אני מסכים עם דברי ח"כ קשת, וגם עם המסקנה של ח"כ תמיר. עם כל הטיבות והנסיבות, אני סבור שעכשיו עלינו לאשר את התקנות המוצעות, תוך הדגשה שאל למשרד הפנים לראות בכך חולשה של הוועדה.

ב.צ. קשת:

גם אם אני מוכן לקבל את דבריהם של ח"כ אליעד ותמיר - אני מציע לדחות את ההצבעה לשבוע הבא.

ג. אליעד:

אני מציע לסיים היום. בשבוע הבא נסתכן שוב והנושא ייפתח שוב לדיון כללי.

ד. קורן:

האם אפשר לקבל דוח על מה שקרה בשנה שעברה? איך חולקה התמורה?

י. תמיר:

אולי כדאי שנחליט לאשר לשנה ולא לשנתיים?

א. הרליץ:

אני מציעה פשרה: אם נעכב עכשיו את האישור - נרע בכך לרשויות המקומיות, ובזה איננו רוצים. יחד עם זה, בשנה שעברה קיימנו דיון מקיף בכל השיטה, ואני מציעה אפוא שנקבל את הצעת ח"כ תמיר לאשר את התקנות הללו לשנה אחת, ואולי נתייחס לענין זה של חלוקת תמורת האנונה כשנדון על מכלול הבעיות הכספיות של הרשויות המקומיות.

יחד עם זה, אני מבקשת שנקבל לעיון את הפרוטוקולים של הדיונים שקיימנו בנושא זה בשנה שעברה, ובינתיים כאמור נאשר את ההצעה המוצעת לנו לשנה אחת בלבד.

א. יריב:

הסכומים הללו צריכים לשמש חלק לא מטל של התקציב של הרשויות המקומיות, שאותו הן צריכות להגיש עד ה-1 באפריל. ואנחנו עכשיו בינואר, והן צריכות לדעת על מה לבנות. משום כך אני מציע לאשר עוד היום את ההצעה.

היו"ר י. ארידור:

אני מבין שעם כל דברי המחאה שהושמעו - אין התנגדות שידון היום האם יש הכול מהותי בין התקנות הקיימות והתקנות המוצעות?

מר שפט:

ההבדלים הם מינימליים. השינוי היחידי שהוא מהותי-כביכול הוא במע"ף (3), המדבר על "היתרה" במקום על "50%". החלוקה בדרך כלל היא 40% לפי הרשימה המקורית, 10% לפי הגידול במספר האוכלוסייה לעומת השנה הקודמת, וכן הובאו בחשבון מועצות חדשות שהוקמו במשך הזמן. לכאורה נשארים אפוא 50%, אבל למעשה אין אלה 50% אלא משהו פחות, בגלל הענין הזה של המועצות החדשות. משום כך מוצע עכשיו לדבר על "היתרה" במקום על 50%.

דבר שני: במקום שפרסמו את הרשימה הזאת כתוספת לתקנות - אנחנו מציעים עתה לפרסם אותה בילקוט

מר שפט:

הפרסומים לפי אותם כללים, אבל עם האחוזים המפורטים. זהו ענין טכני.

אני מבקש עוד להפנות את תשומת לבכם לעובדה שבתקנות הללן כתוב בסעיף שלוש למעשה "שלוש שנים" ולא שנתיים, כי מדובר שם על "עד תום שנת הכספים 1978".

היו"ר י. ארידור:

בכוונת הוועדה כנראה בלאו הכי לאשר זאת רק עד סוף שנת הכספים 1976.

ד. קורן:

האם יש שינוי בסכום הגלובאלי של ההכנסה מארנובת רכוש לעומת השנה שעברה, עקב התייקרויות, עקב שיערוך, עקב תוספת בניה וכו'?

מר רוטם: יש שינויים.

ד. קורן:

אם כך - אין הצדקה לכך שנקודת ההתחלה (סעיף 1) תהיה הסכום שחולק בשנה הקודמת. אלא זה צריך להיות אותו הסכום, פלוס אחוז מסויים.

מר רוטם:

הם יקבלו הרבה יותר. סעיף 1 מדבר על חלוקה מסויימת של הסכום הבסיסי כפי שנקבע בהסכם המקורי. ואילו תוספת הסכום תחולק אח"כ לפי הקריטריונים שנקבעו.

ד. קורן:

הדבר הזה הופך את הנקודה ההתחלתית ללא-משמעותית.

שנית, אני מציע שתחולתן של התקנות הללו תהיה רק לשנת הכספים 1976, וזאת כדי שנגיע סוף-סוף לטיפול הנכון בעניין. עי"כ יחייב הדבר את הנוגעים בדבר לדון בו במשך השנה.

מר רוטם:

התקנות הללו מבטיחות בסעיף 1 לכל רשות מקומות קודם כל את הסכום שקיבלה בשנה שעברה. לאחר מכן יש תוספת הכנסה בסכומים מסויימים. התוספת הזאת מתחלקת לפי קריטריונים מסויימים: ראשית - מועצות חדשות (10% מכלל ההכנסות); 40% של התוספת (והתוספת היא לא רק בגלל התייקרות, אלא בעיקר בגלל תוספת בניה, וכן שינוי שווי וכו') - יחולקו לפי הפרופורציה של תוספת הבניה. לאותם המקומות שבהם היתה תוספת בניה גדולה ויש שם שירותים נוספים - תינתן תוספת גדולה יותר. על חלוקת התוספת משפיעה במידה מסויימת גם תוספת אוכלוסיה למקום מסויים. והיתרה שנשארת - כ-48% - תחולק לכל רשות מקומית לפי האחוזים המקובלים. זה נותן למעשה תוספת של כמחצית ההכנסה. זאת הדרך ההגיונית ביותר לחלוקה. התוצאה למעשה תהיה בדיוק אותו דבר.

מה שנוגע לנזיפה שהושמעה כלפי משרד הפנים - הפעם נראה לי שזה באמת לא מגיע לנו. בשעתו באנו לוועדה וסיפרנו לכם על השתלשלות העניינים. היה לנו הסכם עם הרשויות המקומיות בנוגע ל"קניית" מס הרכוש, כשהתשלום עבורו היה לפי המפתח שנקבע אז. איש לא יכול לשנות את ההסכם ללא הסכמת כל הצדדים הנוגעים בדבר. מרכז השלטון

מר רותם:

המקומי לא היה מוכן בשום פנים להסכים לשינוי המפתח, בעיקר הרשויות הגדולות, ושנתיים לחמנו עם הערים הגדולות כדי שיסכימו לשינוי זה של ה-40% וה-10%, כדי שלא כל העורך יחולק לפי המפתח המקורי אלא שיתחשבו גם בערים החדשות ובתוספת הבניה במקומות אחרים.

מכל מקום, הנושא הזה הוא חלק מן המערכת הכוללת של הסדר היחסים עם השלטון המקומי. יש ועדת מומחים העוסקת במכלול הזה. אנחנו מקווים שהיא תדון גם בעניין הזה. לא אנו אשמים בכך שהיא לא סיימה עד כה (היא היתה צריכה לסיים באוקטובר), בגלל השינויים הכלליים בשיטות המיסוי במדינה ומס-ערך-מוסף שעומדים להנהיג וכו'. משום כך גם לא יכולנו להביא לפניכם את העניין במועד מוקדם יותר. אני כשלעצמי אינני יראה אפשרות שוועדת המומחים תגמור את הבעיה הסבוכה הזאת תוך שנה. משום כך אני מציע לאשר את התקנות הקיימות לשנתיים נוספות.

אנחנו מוכנים לשמוע את דעתם של חברי ועדת הפנים על העניין כולו, ואולי נקיים פעם במשך השנה דיון כללי ויסודי בנושא. כי הבעיה איננה של מס רכוש בלבד, אלא היא כאמור חלק של הבעיה הכללית של המימון ברשויות המקומיות.

ב.צ. קשת:

אם אתה אומר שוועדת מומחים איננה יכולה לגמור תוך שנה - כיצד זה אתם דורשים מאתנו שנסיים בישיבה אחת או שתים? תביאו לנו הצעות מפורטות - ונדון.

היור' י. ארידור:

אתה אומר שזהו חלק מהמערכת הכללית של המימון ברשויות המקומיות, אבל כאן מביאים לנו את הנושא הזה כהצעה נפרדת.

י. בארי:

סעיף 3 לחוק שנתקבל אשתקד אומר ששר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא יקבע בתקנות באישור ועדת הפנים כללים לחלוקת התמורה לרשויות המקומיות החל בשנת 1974. האם הכוונה אז לא היתה לקבוע מתכונת שלמה, כדי שלא יהיה צורך לקבוע את הפירוט מדי שנה בשנה? נכון שנסיבות עלולות להשתנות מפעם לפעם. אבל נדמה לי שהכוונה אז היתה שנאשר כללים בסיסיים, שהחל בשנת 1974 יהיו הכללים הבסיסיים שעל פיהם תחולק התמורה. אני מציע אפוא למשרד הפנים שיגיש לנו הצעה של מערכת כללים אחת שתהיה תקפה למרוצת השנים, ולא שבכל שנה יבקשו לאשר תקנות חדשות.

א. גיבלבר:

לאחר שעיינתי בתקנות המוצעות - הן נראות לי סבירות. אנחנו מדברים על שיטה כללית אחרת של מיסוי הוצאותיהן של הרשויות המקומיות, אבל עד שיוחלט העניין העקרוני - יש בעיה של השוטר. וההצעות של משרד הפנים נראות לי כאמור סבירות. עובדה שיש בעיות של מועצות חדשות ואוכלוסיות חדשות. וכיוון שזהו מס על בניה - צריך להביא בחשבון תוספת לאותם מקומות שיש בהם תוספת בניה. משום כך נראית לי הגיונית החלוקה של כ-50% לפי המפתח הקודם, 40% בעקבות השינויים, ו-10% למועצות חדשות.

ואם אני מערער על היסוד?

ב.צ. קשת:

א. גיבלבר:

על היסוד דנו לפני שנה, ובינתיים
אישרנו אותו, עד שנחליט בובר

השינויים המהותיים בנושא הכולל.

הי"ר י. ארידור:

אני מבין שאין לנו בדירה, כי אני
עומדים בלחץ זמן. אני מבין גם
שאינן הערות לנוסח החקנות, פרט לשאלה של המועד - לכמה זמן נאריך את
החקנות. יש הצעה של ח"כ קשת-תמיר להאריך אותן עד תום שנת הכספים 1976.

א. גיבלבר:

אני מסכים להצעה, בחקונה שבמשך
השנה אולי באמת נקבל הצעה שלמה.

הי"ר י. ארידור:

הוועדה גם פונה למשרד הפנים שיגיש
לנו הצעה מגובשת לפתרון הבעיה
הכוללת, ומבקשת שההצעה תוגש לה בעוד מועד, כדי שנוכל לדון בה בלי לחץ
זמן. בכפוף לכך אני מבין שאנחנו מאשרים את החקנות.

ד. קורן:

אני גם מבקש שנקבל רשימה של
ביצוע החלוקה.

מר רותם:

ברצון. תוכלו לקבל גם השוואה של
הסכום שיחולק השנה בהשוואה למה

שחולק בשנה שעברה.

מחליטים:

לאשר את ההצעה ולהאריך את החקנות לתקופה
של שנה אחת - עד תום שנת הכספים 1976.
הוועדה פונה למשרד הפנים בבקשה שיגיש לה
במועד מוקדם ככל האפשר הצעה מגובשת לפתרון
הבעיה הכוללת של הסדרת הנושא ברשויות המקומיות.

4. חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 20)

הי"ר י. ארידור:

בישיבה קודמת ביקשנו ממר מליון
להזמין לישיבת היום ראש רשות מקומית,
וראש אופוזיציה של רשות מקומית, ואני מבקש לדעת מי הזומן.

מר מוניץ:

מר מליון אמר לי שהוא דיבר על כך
עם יו"ר מרכז השלטון המקומי; לי
לא ידוע על מישהו נוסף מטעם מרכז השלטון המקומי שצריך להופיע היום כאן.
כרגע נמסר לי שאמנם היה דיון במרכז השלטון המקומי. מר מליון עצמו נקרא
הבוקר באופן דחוף לחיפה. אני כשלעצמי מסרתי כמה פעמים את משאלתה של
הוועדה, משום שהעניין הוא לסוכתן של הרשויות המקומיות. יותר אינני יכול
להוסיף. אני יכול רק להצטער על שאיש לא הופיע היום. נאמר לי מהמשרד
שמר מליון יבוא מחר בדברים עם הי"ר, ואולי ימצא הסדר מתקבל על הדעת.

ב.צ. קשת:

אני מציע שנעבוד עכשיו על טעיפי
החוק שחלטנו לדחות, ונחליט עליהם
מיר.

אני מציע שנפטיק את הדיון בחוק הזה, ונעבור עתה לשמיעת רשמיו של

י. חמיר:

ח"כ יריב על נסיעתו לארה"ב.

היו"ר י. ארידור:

הוועדה פנתה בנושא זה מספר פעמים למרכז השלטון המקומי, ומספר פעמים דחתה דיון בסעיפים שונים עד לבואה של משלחת מטעם הרשויות המקומיות. על ישיבת היום קיבלו אנשי הרשויות המקומיות הודעה מוקדמת של כ-10 ימים, והם לא באו ואף לא טרחו להסביר. יש אפוא מקום לתרעומת, ואני מציע שלא נמשיך היום לדון בעניין זה.

ג.צ. קשת:

בכל שנותי בוועדה התייצבתי תמיד לימין אנשי מרכז השלטון המקומי, משום שאני רוצה בחיזוק מעמדן. גם בישיבה הקודמת ביקשתי לדחות הכרעה בסעיף מסויים עד שנשמע אותם. אבל אני מעריך גם את ועדת הפנים, ולכן אני מבקש שתירשם הצעה רשמית שלי לדון היום בכל הסעיפים שדחינו את ההחלטה בהם.

ג. אליעד:

גם אני סברתי עד היום שאיננו יכולים לדון בנושאים כה כבדים ללא השתתפותם של נציגי הרשויות המקומיות. עכשיו אני מתנגד לכל דחיה. זוהי שערוריה. לא ייתכן שנזכה ליחס כזה מצד אנשי השלטון המקומי. הם הרי יודעים במה מדובר. החוק היה לפנייהם. הוועדה ביזמתה היא החליטה פעמיים לדחות את הדיון ולהזמיןם - והם לא באו. אני רואה בזה עלבון לוועדה, ואני עומד בתוקף על כך שנמשיך את הדיון בלעדיהם. יותר אינני חושב שאנחנו צריכים להזמין אותם כלל. אם הם רוצים - הם יודעים את כתובתנו, ויפנו ביזמתם.

י. בארי:

לדעתי אין כאן שערוריה. אני חומך בדברי ח"כ אליעד וקשת שאם נציגי השלטון המקומי לא באו - איננו צריכים להמשיך ולדחות את הדיון. אם הם אינם מגלים עניין בנושא - בסמכותנו לקבוע את החקנון של ישיבות המועצה גם בלי לשמוע אותם, מבלי להגדיר את העניין כ"שערוריה".

א. גיבלבר:

אנחנו רוצים לחוקק חוקים שי עמדו לאורך ימים. ובחוקים הנוגעים לניהול העניינים ברשויות המקומיות הם צריכים להיות מעוניינים להשתתף. גם אם נכון אפוא הרוגז שהביע ח"כ אליעד - זהו רוגז ששייך למערכת היחסים בינינו ולא לסדר חקיקת החוק. משום כך אני מציע שנגלה אורך-רוח, ונחכה לישיבה נוספת.

א. הרליץ:

אני תומכת בדבריו של ח"כ גיבלבר. בסופו של דבר חכמת החקיקה היא החקנת תקנות שהציבור יכול לעמוד בהן, ואין טעם לחוקק חוק בדבר ניהול הישיבות של מועצות של עיריות ללא נוכחותם של נציגי השלטון המקומי. אני תומכת אפוא בהצעה שנחכה עוד שבוע, ועד אז נברר גם את סיבת התקר שקרה. גם אני סבורה שאנו יכולים להביע תרעומת באזני הרשויות המקומיות, ויחד עם זה - נחכה עוד שבוע.

ג. אליעד:

יושב כאן היועץ המשפטי של השלטון המקומי, ואני בטוח שהוא מתמצא בסדר ניהול הישיבות בעיריות, והוא יכול לייצג אותם כאן.

בשיבה קודמת ביקש מזכיר עיריית
ת"א להזמין את נציגי הנבחרים,

א. הרליץ:

לא להסתפק כאן בשמיעת פקידים בלבד.

אבל ייתכן שהנבחרים עצמם אינם
מעוניינים להופיע. אני חוזר אפוא
ומציע שנעבור לדיון עצמו, מבלי לראות בכך שערווריה.

י. בארי:

הכעס הוא תמיד יועץ רע, ולא כדאי
להתרגז. לא הייתי רוצה גם שהיו

י. תמיר:

החדש שלנו ייכנס לקונפליקט עם מרכז השלטון המקומי בעניין זה, עוד בטרם
שמע אותם. מה גם שאנו דנים כאן בעניין הנוגע ישירות לניהול ישיבות
המועצה של השלטון המקומי, ואין הגיון שנחליט בזה מבלי לשמוע אותם.
עב"פ, איננו מציע כאן לעמוד על כבודה של הוועדה. אני מציע אפוא לדחות
את הדיון לישיבה הבאה.

אולי אפשר לדון עכשיו, להגיע
לסיכום זמני, ולאפשר להם להופיע

א. יריב:

בישיבה הבאה ולהעיר מה שיש להם להעיר?

כבר דנו, והגענו למצב שרצינו
לשמוע את דעתם.

י. תמיר:

אני מציע שנחליט בעניין זה ע"י
הצבעה.

היו"ר י. ארידור:

אני מסיר את הצעתו, ומצטרף לזו של
ח"כ תמיר.

נ. אליעד:

אם כך - אני מבין שהוועדה פה-
אחד מביעה תרעומת על ההתנהגות של
מרכז השלטון המקומי. דעת הרוב בוועדה היא שנמשיך לדון במעייפים השנויים
במחלוקת בישיבה הבאה, בין שיבואו המוזמנים ובין אם לאו.

היו"ר י. ארידור:

5. סקירה של ח"כ יריב על שליחותו בארה"ב

(הדברים לא נרשמו בפרוטוקול).

6. דו"ח-ביניים על ביקור ועדת-המשנה בטמרה

ועדת המשנה שבחרנו לעניין החציבה
בטמרה-כאבול, בדאשותו של ח"כ

היו"ר י. ארידור:

יוסף תמיר, ביקרה בטמרה. נשמע ממנו דו"ח על הביקור.

י. תמיר:

זהו דו"ח-ביניים ורשמים בלבד.
ח"כ גיבלר ואנוכי, אלו-דביע וסרבי,
ונציגי מועצת נשר, משרד הפנים ומשרד המסחר והתעשייה, ביקרנו במקום
(נציג משרד הבריאות נעדר). שמענו את זאכי זיאד, ראש המועצה המקומית.
זהו כפר של 12 אלף תושבים, ממערב להר-כאבול. שמענו גם נציגות של הכפר
כאבול (6,000 תושבים).

הרושם שקיבלנו הוא שאנו עומדים
בפני סוגיה קשה מאד, שאין כמותה. העניין לא פשוט. זהו דו"ח-הביניים
שרצייתי להביא לפניכם. גילינו שם חזית חרשה, יהודית-ערבית, נגד החציבה,
כשביחד עם ראשי המועצה הערביים הופיע מר רייס, ראש המועצה של הגליל-
המערבי.

היו"ר י. ארידור:

אני מודה לח"כ תמיר, ומבקש מוועדת
המשנה שתמשיך בפעולתה. כשחרגישו
שהמצב בשל למסקנות - יוחזר העניין למליאת הוועדה.

(הישיבה ננעלה ב-11.00)